

SAMENWERKEN EN SAMEN MUSICEREN

Landelijke Professionaliseringsdag Muziekeducatie
Gehrels Muziekeducatie - Marnix Academie Utrecht

Zaterdag 11 februari 2023
Marnix Academie
Vogelsanglaan 1
3571 ZM Utrecht
030-275 3400

Prijs inclusief lunch, koffie, thee
26,50 euro voltijd studenten (studentenpas)
69,50 euro leden Gehrels Muziekeducatie & VLS
86,50 euro reguliere prijs

Programma

10.00	Ontvangst en koffie				
10.30	Inzingen				
Workshopronde 1					
11.00	Hanneke Poot	Claudia Franzen	Priya Keet	Jeroen Schipper	Kevin Zwinkels & Stephanie Kramer
	<i>Zingen met jonge kinderen is bewegen in hun tempo</i>	<i>Singing games - van ervaren tot zelf maken</i>	<i>Muziek Talent Express</i>	<i>Bodypercussie</i>	<i>De muzikale speeltuin</i>
	VVE	basisonderwijs	MB/BB	basisonderwijs	basisonderwijs
12.30	Lunch				
13.30	Plenaire sessie: Jeannette Welp				
14.30	Theepauze				
Workshopronde 2					
14.45	Félice van der Sande & Monika Smit	Claudia Franzen	Priya Keet	Jeroen Schipper	Kevin Zwinkels & Stephanie Kramer
	<i>Muziek met Schootspel</i>	<i>Singing games - van ervaren tot zelf maken</i>	<i>Muziek Talent Express</i>	<i>Bodypercussie</i>	<i>De muzikale speeltuin</i>
	VVE	basisonderwijs	MB/BB	basisonderwijs	basisonderwijs
16.15	Einde				

Aanmelden kan via gehrelsmuziekeducatie.nl. Meer informatie: mhogenes@yahoo.com.

Workshoprondes: vermeld 1e en 2e keus. We houden rekening met uw 1e keus.

Na betaling van het tarief op rekeningnummer NL05INGB0001261415 t.n.v. De Gehrels Vereniging, Den Haag o.v.v. Professionaliseringsdag Muziekeducatie, is de aanmelding definitief.

Per lidmaatschap Gehrels Muziekeducatie of VLS mag één introducé mee tegen het ledentarief. Annuleren kan tot 2 weken voor aanvang van de dag. Daarna geldt 50 % restitutie. Bij afmelding op de dag zelf geldt geen restitutie.

Na controle van betaling ontvangt u een bevestiging, dit kan een paar dagen duren.

Zingen met jonge kinderen is bewegen in hun tempo!

Een voorwaarde voor kinderen om zich goed te kunnen ontwikkelen is dat zij in hun eigen ritme mogen zijn en zo de wereld om zich heen kunnen ontdekken. Ze zijn dan in evenwicht en voelen zich lekker in hun vel. In onze tijd worden de kinderen in een heel hoog tempo meegevoerd, een tempo dat de hunne niet is. Door dit hoge tempo is een kind niet in staat zijn eigen ritme te vinden. Dit continue uit ritme zijn heeft een hoge prijs bij kinderen: ze zijn moe en snel geïrriteerd, en hebben concentratieproblemen en gezondheidsklachten. Ritme hoort bij de sensomotorische ontwikkeling die de hersenen rijpt en zijn hoogtepunt zou moeten hebben in de eerste levensjaren. Aandacht voor de sensomotorische ontwikkeling en ritme is van levensbelang voor kinderen. Muziek heeft daarbij het vermogen om kinderen te leren, uit te dagen, plezier te geven, tot bewegen te verleiden, de hersenen te laten rijpen, alert te maken, samen bezig te zijn, kortom uit te dagen in hun gehele ontwikkeling.

Inhoud van de workshop:

- Waarom is ritme zo belangrijk?
- Hoe ziet de sensomotorische ontwikkeling eruit en wat heeft een kind hierin nodig?
- Op welke wijze kunnen we activiteiten of spelletjes aanbieden om hierin te ondersteunen?
- Hoe kunnen we kinderen helpen om in hun eigen ritme te komen en te blijven, zodat ze de mogelijkheid hebben om optimaal te kunnen ontwikkelen?

Voor kinderen van 0- 4 jaar is rusten en slapen heel belangrijk voor het rijpen van de hersenen. Hoe kunnen we kinderen genoeg rust en slaap bieden, en wat hebben zij daarin nodig?

Hanneke Poot-van der Windt heeft als kinderfysiotherapeute veel kinderen onder behandeling gehad die vastliepen in het onderwijs, maar lichamelijk niets mankeerden. Veelal hadden deze kinderen de basisontwikkeling, de sensomotorische ontwikkeling, onvoldoende gedaan. Deze ontwikkeling heeft zijn hoogtepunt in de eerste 2000 dagen van hun leven en het is van groot belang dat deze goed wordt doorlopen.

Twintig jaar geleden is Hanneke kennis over deze ontwikkeling gaan aanreiken binnen de kinderopvang en de basis- en middelbare scholen, omdat deze medeverantwoordelijk is voor de ontwikkeling van de hersenen. Hanneke studeerde pedagogiek, psychologie en psychomotoriek en verzorgt nu als docente door het hele land lezingen, opleidingen, workshops en ouderavonden over de ontwikkeling van kinderen. In deze module gaat zij uitgebreid in op de sensomotorische ontwikkeling van kinderen. sirenevoorkinderen.nl

Singing games - van ervaren tot zelf maken

Tijdens het spelen van een *singing game*, oefen je veel verschillende muzikale vaardigheden. Behalve dat je zingt, beweeg je volgens de hartslag, het ritme of de melodische contour van het lied. Samen in een groep ben je verantwoordelijk voor de *flow* en de herhaling van het spel. Daarnaast geeft het een gevoel van saamhorigheid en plezier. Singing games kunnen ingezet worden als *energizer*, kennismakingsactiviteit, maar ook als middel om de muzikale taal beter te begrijpen. Door een spelelement toe te voegen aan een lied en de focus te

leggen op een specifiek muzikaal element, help je kinderen bij het begrijpen van de muzikale taal.

Singing games worden veel gebruikt in muzieklessen gebaseerd op het Kodály Concept, maar vinden hun oorsprong in spelletjes op het schoolplein en in volksdansen. In deze workshop gaan we singing games voor verschillende leeftijden ervaren, maar we gaan er ook zelf mee aan de slag. Je krijgt antwoord op vragen als: welke stappen kun je tijdens het proces nemen en wanneer is een singing game succesvol?

Claudia Franzen is opleidingsdocent Muziek aan de Marnix Academie (pabo) te Utrecht en koordirigent bij de Limburgse Koorschool. Na het afronden van de bachelor Docent Muziek aan het Conservatorium in Maastricht is zij zich verder gaan specialiseren in het Kodály Concept. Als onderdeel van de master Music Education according to the Kodály Concept in Den Haag, heeft zij een jaar aan het Kodály Instituut in Hongarije gestudeerd. Het Kodály Concept is een Hongaarse filosofie waarbij de muzikale ervaring via oor en stem centraal staat. Kwaliteit en plezier staan hierbij voorop. Vanuit muzikale beleving wordt toegewerkt naar de ontwikkeling en beheersing van vaardigheden, waardoor de leerlingen de muzikale taal beter gaan begrijpen en waarderen.

Muziek Talent Express

In deze workshop maak je kennis met sleutelbegrippen voor het werken met de *Muziek Talent Express*: non-verbaal lesgeven, cultureel divers repertoire, vakkenintegratie, (grafische) notatie, bodypercussie en verschillende instrumenten. De Muziek Talent Express is een doorlopende leerlijn muziek ontwikkeld door Aslan Muziekcentrum. Je krijgt inzicht in het opbouwen van een muziekles vanuit liederen uit verschillende culturen en met alle muzikale domeinen: zingen, spelen, bewegen, luisteren, noteren en componeren en improviseren. De trainingen van Aslan Muziekcentrum staan voor: muzikaal, duurzaam, persoonlijk, activerend en meteen toepasbaar. De focus van deze workshop is werken in de midden- en bovenbouw van het primair onderwijs. De trainingen van Aslan Muziekcentrum zijn zeer praktisch gericht en sluiten aan op actuele ontwikkelingen in het werkveld.

aslanmuziek.nl

Priya Keet studeerde Docent Muziek met zang als hoofdinstrument aan het Utrechts Conservatorium en de master Kunsteducatie aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten waar ze cum laude afstudeerde in 2018. Ze werkte jaren als muziekdocent en workshopleider voor uiteenlopende doelgroepen en als Cultuurcoach voor de wijk Overvecht, Utrecht. Momenteel is zij werkzaam als hoofd en trainer van het Aslan Expertise & Opleidingscentrum en de post-hbo Aslan Opleiding Muziekeducatie. Sinds dit schooljaar is zij daarnaast hoofdvakdocent bij de Opleiding Docent Muziek op ArtEZ Zwolle. Veiligheid, inclusiviteit, plezier en creativiteit staan centraal binnen haar werk.

Bodypercussie

Bodypercussie is leuk, laagdrempelig, veelzijdig, fysiek, flexibel, inclusief, sociaal, creatief, educatief en ga zo maar door!

Je kent **Jeroen Schipper** misschien van zijn kinderliedjes, maar op deze dag is hij vooral aanwezig als lid van het collectief Bodypercussie.nl. In zijn workshop zal zeker ook gezongen worden, maar het lichaam als slaginstrument staat centraal. Je maakt kennis met verschillende spelletjes, ritmes en werkvormen op het gebied van bodypercussie en je zult ervaren dat de unieke combinatie van ritme en beweging zorgt voor een heel fijne en intensieve muziekbeleving.

De inhoud van de workshop komt deels uit het boek 'Bodypercussie – Grooven met groepen' dat het team van Bodypercussie.nl eind 2022 publiceerde. bodypercussie.nl

De muzikale speeltuin

Spelend leren en werken vanuit improvisatie opent deuren naar een nieuwe didactiek voor muziekonderwijs. In de boeken voor het primair onderwijs en voor de bovenbouw van het primair onderwijs naar het werken met jongeren in het voortgezet onderwijs zetten Kevin en Stephanie een doorlopende leerlijn uit.

Tijdens deze workshops nemen Kevin en Stephanie je mee in de werkwijze vanuit de praktijk en geven zij inspiratie in het werken met vocale improvisatie in de klas. Hierbij staat het fysiek voelen en beleven van ritme en muziek centraal. Deze handvatten en tools laten zien hoe je de muzikale speeltuin in jouw lessen kunt creëren. Hierbij is het doel dat zowel de leerlingen als de docent er optimaal van kunnen genieten en van kunnen leren. De beide boeken zijn na afloop van de workshops verkrijgbaar. demuzikalespeeltuin.nl.

Kevin Zwinkels voelt zich een muzikale duizendpoot in het primair onderwijs. Hij is vakdocent muziek voor de klas, opleidingsdocent muziek op de pabo van Inholland en koordirigent. Met zijn master Vocal Leadership op zak timmert hij aan de weg en zorgt hij voor vernieuwend, eigentijds muziekonderwijs. Zingen en ritme staan bij hem centraal en door zijn praktische manier van werken maakt hij de vertaalslag naar muziekimprovisatie met kinderen.

Stephanie Kramer is zangeres, koorleider, muziekdocent en cultureel ondernemer. Met overtuiging en passie voor het onderwijs heeft Stephanie ruime ervaring in het basis- en voortgezet onderwijs. Stephanie maakt zich sterk voor vernieuwend, eigentijds muziekonderwijs. Door haar passie, visie en praktische werkwijze weet Stephanie leerkrachten, muziekdocenten, muziektherapeuten, conservatoriumstudenten, dirigenten en muzikliefhebbers te inspireren en stelt zij hen in staat hun (muzikale) comfortzone te vergroten.

Plenaire lezing 13:30 – 14:30 met Jeannette Welp

Muziek op dagelijkse basis! Hoe dan?

Als muziekdocent weet je hoe krachtig muziek inwerkt op het brein. Maar hoe krijg je jouw drukke collega's zover om ook zelf muzikale werkvormen gedurende de dag in te zetten? Met als gevolg dat kinderen zich beter concentreren, de overgangen tijdens de dag makkelijker worden en ze ook nog beter leren lezen én rekenen.

Tijdens deze professionaliseringdag van Gehrels Muziekeducatie gaat Jeannette Welp met de deelnemers aan de slag. Ze geeft een kijkje in ons eigen brein en in het kindbrein, en ze komt vooral met concrete voorbeelden, ook rond vakkenintegratie, hoe je jouw collega's kunt overtuigen.

Jeannette Welp is musicus en expert op het gebied van muziek en brein. Ze werkte samen met onder meer Erik Scherder. Ze geeft als veelgevraagd spreker voor kleine en grote zalen een interactieve bijdrage en laat haar publiek op vrolijke wijze zelf ontdekken wat muziek voor hen kan betekenen. Dat doet ze voor gemeentes, de zorg, commerciële organisaties en voor het onderwijs.

SAMENWERKEN EN
SAMEN MUSICEREN

Meer muziek met schootspel

Inzoomen op het schootspel: samen bouwen aan muzikaal plezier in vertrouwen

Het schootspel als dé hit in je ouder/kind bijeenkomsten! Gierend van het lachen worden kindjes niet alleen gehopt op schoot: de muziek is leidend, waardoor het spel muzikaal tot verdieping komt. We gaan verder dan een lied met een schootspel: we gaan het geheim van muzikaal plezier ontrafelen om tot de kern van divers muzikaal beleven te komen in het schootspel. Het schootspel tussen volwassene en kind is tenslotte een prachtig middel om tot de muziek te komen binnen de band van vertrouwen en veiligheid.

We gaan werken aan je 'gereedschapskist' om deze aan te vullen met schootspel-inspiratie. Neem indien je deze hebt je verzwaarde pop mee of een vergelijkbaar item voor het schootspel.

Félice van der Sande en Monika Smit zijn beide docent aan de opleiding Muziek op Schoot.

Félice van der Sande is daarnaast multi-muzikant en liedjesschrijver. Het is haar missie om het plezier en de voordelen van muziek voor zoveel mogelijk kinderen in de voorschoolse leeftijd toegankelijk te maken. Dit doet ze door onderzoek en praktijk met elkaar in verbinding te brengen. Met haar programma van Het Muziekkwartier schoolt ze pedagogisch medewerkers en met het klassieke gezelschap Krulmuziek toert ze langs theaters met de baby- en kinderconcerten.

Monika ter Denge-Smit is daarnaast jazz-zangeres en Muziek op Schootdocent. Haar passie voor het planten van muzikale zaadjes bij jonge kinderen is uitgegroeid naar een passie voor het muziek maken met mensen van alle leeftijden, omdat muziek een mens raakt op zoveel gebieden in het leven. Het muzikaal beleven met mensen jong en oud blijft voor haar iets fascinerends en wonderlijks. Zo komt ze ook geregeld in de klas op diverse basisscholen en sinds 2019 brengt ze vreugde en troost bij kwetsbare ouderen.

Singing games - van ervaren tot zelf maken

Zie beschrijving bij Workshop 1.

Inleider: Claudia Franzen

Muziek Talent Express

Zie beschrijving bij Workshop 1.

Inleider: Priya Keet

Bodypercussie

Zie beschrijving bij Workshop 1.

Inleider: Jeroen Schipper

De muzikale speeltuin

Zie beschrijving bij Workshop 1.

Inleiders: Kevin Zwinkels & Stephanie Kramer